

Počet starých exekúcií medzi januárom a októbrom 2020 klesol z 2,99mil. na 1,38mil.

Bratislava, 22. december 2020 – Od 1.1.2020 nadobudol účinnosť zákon o ukončení niektorých exekučných konaní, ktorý rieši problematiku zastavovania tzv. starých exekúcií. Z dostupných štatistických údajov vyplýva, že od 1. januára 2020 do konca októbra 2020 bolo ukončených 1 715 601 starých exekučných konaní, z toho 1 551 892 podľa uvedeného zákona, čo predstavuje 90% z celkového počtu ukončených exekučných konaní.

Základný prehľad zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní

Dňa 1.1.2020 nadobudol účinnosť zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“), ktorý rieši problematiku zastavovania tzv. starých exekúcií. V čase predkladania návrhu ZoUNEK bol počet starých exekúcií vedených v centrálnom registri exekúcií (CRE) na úrovni 2,6 milióna, pričom v súdnom manažmente bol evidovaný údaj o neskončených starých exekúciách vo výške 3,2 milióna. Pre výpočet dopadov na štátny rozpočet bol relevantný údaj z CRE, nakoľko v súdnom manažmente neboli administratívne ukončené staré exekúcie z dôvodu personálnych nedostatkov na strane súdov.

Na základe ustanovení ZoUNEK dochádza za zákonom ustanovených podmienok k zastaveniu tzv. starých exekúcií (ex lege) v dvoch základných režimoch:

1. Zastavenie starej exekúcie nadobudnutím účinnosti zákona, t. j. k 1.1.2020
  - a. ide o staré exekúcie, v ktorých ku dňu nadobudnutia účinnosti ZoUNEK uplynula rozhodná doba piatich rokov vedenia starej exekúcie (ak nedošlo k jej predĺženiu), a súčasne v tejto starej exekúcii nebol dosiahnutý výťažok v posledných 18 mesiacoch aspoň vo výške 15 eur;
2. Zastavenie starej exekúcie v čase (od 2.1.2020) na základe vzniku právnej skutočnosti odôvodňujúcej jej zastavenie ex lege
  - a. ide o tie staré exekúcie, v ktorých po dni nadobudnutia účinnosti ZoUNEK vznikol dôvod na jej zastavenie, t. j. uplynula rozhodná doba piatich rokov vedenia starej exekúcie (ak nedošlo k jej predĺženiu), a súčasne v tejto starej exekúcii nebol dosiahnutý výťažok v posledných 18 mesiacoch aspoň vo výške 15 eur; zanikol oprávnený alebo povinný bez právneho nástupcu, oprávnený navrhol zastavenie starej exekúcie alebo ide o starú exekúciu, v ktorej došlo k vyhláseniu konkurzu.

ZoUNEK upravuje aj výnimky zo zastavenia starej exekúcie. Ide najmä o exekúcie, v ktorých sa vymáha výživné, nepeňažné plnenia, plnenia priznané rozhodnutím orgánu Európskej únie, plnenia priznané v súvislosti s porušením pravidiel hospodárskej súťaže, v ktorých bol dosiahnutý výťažok v posledných 18 mesiacoch aspoň vo výške 15 eur a v prípade starých exekúcií vedených voči verejnoprávnych inštitúciám.

O zastavení starej exekúcie vyhotovuje súdny exekútor upovedomenie o zastavení starej exekúcie. V prípade starej exekúcie zastavenej účinnosťou ZoUNEK je súdny exekútor povinný zaslať toto upovedomenie oprávnenému v lehote 180 dní od nadobudnutia účinnosti ZoUNEK. V prípade starej exekúcie zastavovanej „v čase“ je súdny exekútor povinný zaslať toto upovedomenie oprávnenému v lehote 120 dní od zastavenia starej exekúcie, t. j. od vzniku zákonného dôvodu zastavenia starej exekúcie. Súdnemu exekútorovi vzniká v týchto prípadoch nárok na úhradu paušálnych trov vo výške 35 eur bez DPH (nemá nárok na paušálne trovy, ak nedodržel zákonnú lehotu na zaslanie upovedomenia o zastavení starej exekúcie alebo v prípade, ak stará exekúcia nebola zapísaná v CRE).

Voči upovedomeniu o zastavení starej exekúcie sú prípustné námietky, ak bolo vydané v rozpore so ZoUNEK. Voči paušálnym trovám súdneho exekútora nie sú námietky prípustné. Námietky môže podať oprávnený do 30 dní od ich doručenia. Námietky je súdny exekútor povinný predložiť exekučnému súdu do 30 dní.

Exekučné konanie je skončené v prípade starej exekúcie, v ktorej neboli podané námietky, doručením upovedomenia o zastavení starej exekúcie exekučnému súdu. V starej exekúcii, kde boli podané námietky, končí exekučné konanie právoplatnosťou rozhodnutia súdu o námietkach. Súčasne je upravená fikcia, že ukončením exekučného konania sa považuje poverenie na vykonanie exekúcie za vrátené.

Ukončenie exekučného konania oznamuje súdny exekútor oprávnenému.

ZoUNEK upravuje možnosť v prípade zastavenej starej exekúcie podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie. V takomto prípade, ak oprávnený podá opätovný návrh na vykonanie exekúcie a súčasne v lehote 30 dní od oznámenia o ukončení exekučného konania osvedčí súdnemu exekútorovi podanie opätovného návrhu, ostávajú účinky úkonov smerujúcich k zabezpečeniu majetku podliehajúceho starej exekúcii zachované. Inak súdny exekútor tieto úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku podliehajúceho starej exekúcii zruší po uplynutí 30-dňovej lehoty. Ak súd nevydá poverenie na vykonanie exekúcie na základe podaného opätovného návrhu, upovedomí o tom súdneho exekútora, ktorý je povinný zrušiť všetky úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku podliehajúceho starej exekúcii.

Z doložky vplyvov k ZoUNEK vyplýva, že v roku 2020 sa predpokladá zastavenie 978 226 starých exekúcií s verejnoprávnym subjektom, v roku 2021 sa predpokladá zastavenie 120 473 starých exekúcií s verejnoprávnym subjektom, v roku 2022 sa predpokladá zastavenie 94 011 starých exekúcií s verejnoprávnym subjektom a v roku 2023 sa predpokladá zastavenie 40 794 starých exekúcií s verejnoprávnym subjektom.

Všetky východiskové údaje o počte starých exekúcií, v ktorých je oprávneným subjekt verejnej správy, nezohľadňovali staré exekúcie, v ktorých nedôjde k zastaveniu ex lege z dôvodu zákonom ustanovených výnimiek (§ 2 ods. 2 ZoUNEK), nezohľadňovali vymožitelnosť starých exekúcií, a taktiež údaje o počte starých exekúcií, ktoré budú právoplatne zastavené do nadobudnutia účinnosti návrhu zákona.

Z dostupných štatistických údajov vyplýva, že od 1. januára 2020 do konca októbra 2020 bolo ukončených **1 715 601** starých exekučných konaní, z toho **1 551 892** podľa ZoUNEK, čo predstavuje **90** % z celkového počtu ukončených exekučných konaní.

V roku 2019 došlo mesačne priemerne k ukončeniu **23 650** starých exekučných konaní, zatiaľ čo v roku 2020 výrazným vplyvom ZoUNEK je priemerný počet ukončených starých exekučných konaní na mesiac **155 963**, čo predstavuje takmer 6,5-násobné navýšenie počtu ukončených exekučných konaní.

Štatistické údaje k tzv. starým exekúciám

	Január	Február	Marec	Apríl	Máj
Počet neukončených exekučných konaní k 1. dňu v mesiaci	2 987 427	2 965 435	2 891 498	2 670 409	2 534 874
Počet ukončených exekučných konaní celkovo (aj podľa EP + zákon č. 233/2019)	22 000	73 951	221 091	135 537	182 790
Počet ukončených exekučných konaní z dôvodu z. 233/2019 (t. j. počet doručených upovedomení o zastavení starej exekúcie na súd <u>bez námietok</u>)	202	50 662	206 260	124 038	165 978
Počet námietok doručených súdu (celkom)	22	7 397	29 681	24 651	16 567
Počet rozhodnutí o námietkach (odmietnutie námietok, zamietnutie námietok, vyhovie námietkam)	0	21	49	380	1 467
Počet nerozhodnutých námietok	22	7 398	37 030	61 301	76 401

	Jún	Júl	August	September
Počet neukončených exekučných konaní k 1. dňu v mesiaci	2 352 086	2 006 687	1 722 789	1 516 663
Počet ukončených exekučných konaní celkovo (aj podľa EP + zákon č. 233/2019)	345 402	283 905	206 126	136 004
Počet ukončených exekučných konaní z dôvodu z. 233/2019 (t. j. počet doručených upovedomení o zastavení starej exekúcie na súd <u>bez námietok</u>)	323 109	266 598	192 835	124 474
Počet námietok doručených súdu (celkom)	18 120	15 253	11 928	7 629
Počet rozhodnutí o námietkach (odmietnutie námietok, zamietnutie námietok, vyhovie námietkam)	3 329	5 811	4 188	5 857
Počet doteraz nerozhodnutých námietok	91 192	100 634	108 374	110 146

	Október				Spolu
Počet neukončených exekučných konaní k 1. dňu v mesiaci	1 380 664				
Počet ukončených exekučných konaní celkovo (aj podľa EP + zákon č. 233/2019)	108 795				1 715 601
Počet ukončených exekučných konaní z dôvodu z. 233/2019 (t. j. počet doručených upovedomení o zastavení starej exekúcie na súd <u>bez námietok</u>)	97 736				1 551 892
Počet námietok doručených súdu (celkom)	4 629				135 877
Počet rozhodnutí o námietkach (odmietnutie námietok, zamietnutie námietok, vyhovie námietkam)	6 310				27 412
Počet doteraz nerozhodnutých námietok	108 465				

Priemerný mesačný nápad exekučných vecí na všetky súdy SR; výrazný pokles nastal po novele EP 2/2017

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Priemerný mesačný nápad na súdy SR	37 852	29 545	12 277	14 887	12 639